

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور علم و صنعت مجموعه سی

ایکینجی سینه: اوچینجی جلد

نومرو : ۳۵

۲۰ ایلول ۱۳۳۸

رُوحِ حیات

رسم و نقاشی

رسمك متافيزيكله صبقى مناسبتى اولاجنى. وهله اوليده اصلا خاطره گلر. هله صنعتكارلرك چوئى متفكر اولدقلرى بيلمك بيله ايسته مزلر. بونلر ائرلرلى آرينك بال يايه سى كي السى برسايقه ايله وجوده كتيركارى ايجون اصلا دوشونه بوب يالكز ملهم اولدقلرى طن ايدرلر. حال بوكه طبيعت قارشينده متفكرلرك دوشونه لريله صنعتكارلرك الهادلى نتيجه اعتباريله بر جئسندن اولوب آره لرده يالكز بربول فرقى واردر. برنده تفكره حواس و تجربه بولندن كيديلرسه ديكرنده حس و هيجان بولندن كييلر. كاشات قارشينده كي فلسوف ملاحظه و تفكر وضعينده ايسه صنعتكار سراقه و الهام حالنده بولور. حياتك اك صمبى واك محرم بر علمى اولان صنعتك علمك روسى اولان فلسفه دن اوزاق قاله سى شوبله دورسون بالهكس فلسفه نك اك روحليددر. ذاتاً هيچ بر صنعتكار طبيعتى عينا قوبيه ايتكى قبول ايتمه ديكنه كوره فزبله علمدن باشقه بر عالم آرييور دئكددر. بو عالم هيچ شبه بوق كه صنعتكارك مزاج و مفكورده سى و بابرناقى مخصوصى آراسندن كورولوش معتبار بر عالم منتخيدر. آثار صنعت جانلى ائرلر ديمك اولديغه نظرأ هر جانلى شى كي اثر صنعتكده سسيتمه مى بر عضوبى اولما سى لازمددر. بو نأمين ايدله ديكنه صنعتكاره بارا حقيقى بايه سى و برمك معنايز بر توجيه اولور. فى الواقع ياراء نكده درجه لرى واردر. فقط اصغرى ياراقنى بيله ينه طبيعته هيچ اوللازه يكي بر شيوه، كوچوك بر معنا علاوه سنى استازام ايندبرر.

طبيعتك عينا تقليدينك صنعتكده مقبول اولماسى او بوبوك اترك بر اثر صنعت اولديغه بعض هوسكارلرى ايناندرمش كي در. لكن طبيعتى بو صورتله آكلامق صنعت رسم، هيكلتراش وادبيات كي صنعتلر ايجون اك تهلكلى بر ضلالتدر. چونكه طبيعتى عينا قوبيه ايندبرمكدن منع ايدن حكمت، جانلى شيلرك يالكز بر دفعه ياراتيله بيله چكى حسيله بوقى عينا هيجان و عينا وزن محسسه بر داها تكرار ايتمه نك امكانى اوانايفنددر. واقعا فطوغرافيلر طبيعتك عينا قوبيه ايديله بيله يكي ذهاني و بررسه ده بوراده قوبيه ايديان طبيعتك روسى، جمله سى، وزن حقيقيسى دكل آتجق صورت جامده سيدر.

برده طبيعت اك بوبوك صنعتكارلرك اك معظم بر شاه ائرلدر. اونك حقيقى و تام بديعلى هيئت عموميه سنده در. كوزله اخاطه ايديله بيلكمز اقسامنده ايسه بوبدينيكك آتجق بر جزم معلوانى كورده بيلبرز. حقيقت خالده نظير سز اشداد صنعت خالق طبيعتدر. صنعتكارلر بو استادك ائرلرندن ملهم اوله رقى كئدى كوچوك

سكز مصراع

بكا دييورلرك هب طائيدقلم :
— قاردهش، قوشو بورك اولومه قارشى !
— بو بولده كدم كوكله قارشى ،
بدبختلرمله كوكله بختيار ...

*

بكا دييورلرك طائيدقلم :
— صوك اوچورومدر كيتديك بولك !
— كيك، بولكنزه سز مسعود اولك !
بدبختلرمله بن بختيار .

على ممتاز

عالملى بزارعنه اوغراشان كوچوك ميدلردر. طبيعتك بديعلىكندن شيه لئك اثر استادك غير بدى اولدينى دكل اولسه اولسه شاكرك كئدينى بولغه باشلايدنى كوچور. مجرد مفكورده بيلرك ابداء واصل اولنى ايجون تمامأ غير شانى بر عالم آرمالارى وهم مطلقدن باشقه برشى دكلدر. علوم طبيعتك مشاهده و تجربه فلسفه سندن ملهم اولان ايلك ناوورالستاردخى طبيعتك بديعلىك غير قابل تجزى لك بر حسن اولدينى و بونك بر كوشه سنى بايله آتجق معلول و ناقص بر كوزلك وجوده كتيريله بيله چكى بر درلو آكلامه مامعلددر. تام معنايله ناووراليزم آتجق خالق اعظمك افق رؤيت وني بايان قدرته ابريتمك ممكن اولاييلرك بوكا طاقت بشير متحمل دكلدر. بوسيدن ناووراليزم نظريتى صنعتكاره نه قادر و سح كوزلك قانساقلى عرض ايدرسه او نسيتمده سسليكشمك تهلكارى كتيرر. چونكه شأيتك او محدود حواسزله قوبيه سى بى ياواش ياواش صنعتدن اوزانلاشدبرر. طبيعت رسم ايجون برمودل دكل بلكه حر نلقيلرینه و شخصى هيجانلرینه آلت اولاجنى بي بايان برخيزه عناصراوله بيلر. بو واسطه بي تمامأ اهل ايتك ايسته ين بر رسم طو نونه بيله چك هيچ بر نقطه بولامادى كي كئدينى آكلامه مساعده و امكان و بره چك بر واسطه ده بولاماز. شو حالده طبيعت رسم ايجون اول بر استنادكاه و صوركاده كئدى عالته ايصاله دلالت ايدمك صاغلا بر رهبر و بايانسز بر واسطه در. خويالرمضنه قادر جياغين اولور، اولسن، استنادكاهنى بيمه حال طبيعتك آرايه جقدر. طبيعتدن خارج بر ايدم آيزم موهوم بر بوققدر. ذاتاً عدم قابل تصويريله دكلدر. هر شيشى بوق تصور ايدركن بيله بو تصويرى بايان بر شور واردر.

*

علم دهاد و غرو سى ماده فلسفه سته استناد ايدن ايلك ناووراليزمك آز بدى اولدينى آكلاميله سى اوزريره طبيعتيله يكي بر عكس العمل اولاجقدى. فقطراسيوناليزم، ايدم آيزم و رومانيزم دن بيقمش اولان رسمك آرتيى ماضى به ارتجاع ايتمه سته امكان بوقدى. چونكه طبيعت مشاهده سنك نه قادر فياص اولدينى هر كون يكي بر موفقتيله آبات ايدن علم حياتى ياواش ياواش رساملرى ده تسخير ايندى. بونك ايجون شأيتلردن تمامأ آريتمك تشكيل ايتش اولان يكي ذهنيته آقيرى كله چكى آشكاردى. نه اولورسه اولسون ينه اك خبرلى ايدم طبيعتك قابليتهدى. فضله اولارق علم اسرار طبيعتى كيتديكه ايجولن و دريتمه شن بر تحليل ايله هر كون بر بارجه داها فتح اينديوردى شو حالده بونكى رساملر ده ناوورالستارلرك تحليلسز اولارق مشق اخاذ ايندكارلى طبيعتى خبرلرى اولادن تحليله قوبولدنلر. شأيتلر ده كي رنگ، شكل و ضيالرك نامتناهى تنوعلريره شاهد اوله- اوله بلا اختيار بو تنوعلر ده حاكم اولان مؤثرى تميز ايتكه بونك نتيجه سنده كوزلرندكى برده تيزيقيلىنى كي طبيعتى باشقه درلو كورمكه باشلايدلر. اوله

قارشیدنده چالیشیرلر . حتی اکثرینک غایبی سی جلب هیجان ییله دکادر : چونکه طبیعتی نقایلی بشری اولایوب ضیائی ولوقی در .

بونکله برابر تکشیفله روح و معنائک بربرلردن صورت قطعیده لایتهک اولهقلری آکلاشیلماسین . مختلف تکشیفلریله یلک اعلایر حس و فکرافاده اوله ییلیر . یالکز عینی طرزدا فاده ایدله دکاردن . آزارلنده عینیت اولاز . مثلاً طبیعتک حلاوتی افاده ایتک ایچون مختلف ایکی تکشیفله بایلان ایکی نابوده ن حلاوتلرک چه شیلیری یکدیگرینک عینی اولایوب باشقه باشقه در . بردهک بر تکشیفی ایله مختلف حتی . ضاد حس و فکرافات یلیخ اوله ییلیر . فقط بورادهده حسیانک اختلافی عینی تکشیفه خصوصی معنایر عکس ایشریر . طبعی کوزملرله روحلرک مناسبتلری کی . مثلاً بر انسانده کی عینی کوز روحلر مختلف حسابته کوره باشقه باشقه جاذبلر اولدینی کی روح دیکشیده کی حلاله کوزه برینک دوشمه سی ویا کوزلک طایفاماسی اوزرینه اسکی معنایلامقدهدر . بوتشیدن استخراج ایدله جک نتیجه شودرکه صنعتده وبالخاصه رسمده . تکشیفی اهل ایتک اثرک قیمت بدیعینی رخنه دار ایدله جک سییارلک اک مهملردن اولاسدهده پک مهملردن بریدر . فی الواقع تکشیفی باشلی شانه بدیی دکاشدهده هر حالده بدییلک پک اساسلی رکنلردن بریدر . چونکه هان بوتون بوتون رساملرده قوتلی ووقوفلی بر تکشیفی مشاهده ایدیلیر . حتی صنعتده کالک برنجی شرطی معنوی قدرت اینه ایکنجی شرطی مادی جرفندر دیشه ییلیر .

*

آنبره سیونیستلر ، طبیعتک اونوتولمش ویا کورولمه . مش بعض کیفیترلری احیا ایدرکن یالکز بر جهته یوکلنملری دولایسبله عینی زمانده کک صنعتدن ورکک طبیعتدن بعضی اوصافی رفع ایتشلردر . ایشته یوقصور کندیلردن سوکرکانر ساملرک شکایتی دهوته وسیله اولشدر . اوت ، وسیله دیورم ؛ چونکه هر بیکی نسل بیکی براحتیاج ، یکی برتایل وحتی بیکی برتانی کتیره چکندن اسکی نسلده قصورلر بوالسی دوغرو اولاسدهده ضروریدر . چونکه حیات بوروبور بورودکجهده ده کیشیدور . ناتورالیستلر آنبره سیونیستلره استحالته ایتدکن صوکرکا بوندرده (نه تو - آنبره سیونیست) دنیان برمکسبه استحالته ایدیلورلر . یوکلنملرک ساملری یالکز طبیعت قارشیدنده چالیشمهله اکتفا ایتیلورلر . قسماً ایدله آلیرم و قسماً رومانیزمک وراشترنجی ده اظهار ایدله دک دهازیاده آهنگار آرامنه ویا صنی قویورسیونره دوغرو کیمکه متایل برر ناتورالیست اولورلر . بونلرده ضیا آیینی بسدنون وجدوخوشه کلور و آرتق رسمیده شعر کی سولهک و حروف وکلانی ثبیت ایتک لازم کلور . بونک ایچونده شیمیدی به قادر استعمال اولنش طرز ترسیملری مزج وتعدیل ایدله دک سسته مله درمکه و یوصورله الهام برینه علم ترسیم و اصول ترسیمی اقامه ایتکه عزم اولتور . نه تو - آنبره سیونیستلرک

چیلایق مشاهدیه ، آنبره سیونیستلر ایشه بصری بر ایدله آلیرمه صارلیدلردر . واقعا یو مکتب ، ضیایک بر نوع متافیزیکته استناد استدیکی حالده هیچ بز ادعای فلسفیده . بولنش دکادر . فقط دنیایی بر سیمتهم دائرهمنده کورمک و صوکرکاده یو کورکی نایید ایدله جک نمونه ، مثلاً کوسترمک متافیزیکدن باشقه بر شیمیدر ؟ یوقشقی کوروش اعتراف ایدله منته رنما - آنبره سیونیستلرک نابولرلنده مکلا - مندیجدر . محدلرکه بونلرک آرزولری سادهجه بعضی تأثیرات ضیایی کوسترمک و یوتأثیرات آلتنده کی اشیایی عکس ایدر درملک طبیعتک کیدیلرکن اول کلان ناتورالیستلردن دهامخته یافلاشمقدردر . ذاتاً صنعتده کی تجدد وابتقالر اکثر ایاپ بوله طبیعتده یافلاشمق نامه بایلمایورمی ؟ زمان و بالنتیجه روحلر دیکشیده اسکی عالم صنعتدن اوصانلار اوله برعالم صنعت اوزلرلرکه بورادهده طبیعت آرتق باشقه درلو آکلاشیلماش ، باشقه درلو حس ایدلماش ، باشقه درلو تعدیل و باشقه درلو ترکیب و افاده ایدلماش اولسون . رسم ، ناتورالیزم و راسیونالیزم ساحه لرلنده فالدخ . بوتون انقلابلری اول بول کوزک و عقلک دیکشن اعتبارلرلنده یولاجقدر . هر اعتیاد بر طبیعت ثانیه اولدیفنه کوره بر اعتیاددن دیکرینه کیمک بیکی بر طبیعت شاهد اولقدردر . ذاتاً بوتون حیاتی انقلابلرک مثبت غایبی اعتیادلری دیکشیدرمک دیکیدر ؛ ییلک ، ایچمک کی وظائف ضروری حیاتدن باشقه دیکشیدمن هانکی اعتیاد ضروردر ؟ هیچ قورقیه یوق دیکشیدرکه اوزرینال بر رسام بیهمحال بیکی بر کوروش ، یکی بر دیوش ویک بر پایش اعتیادی خلق ایدر .

بونکله برابر حقیقی سونله مک ایجاب ایدر سه هیچ بر مکتب صنعت بوتون طبیعتی بر حلهده و عامیله حس وادراک ایدله رک اونک بوتون کوزلک لکری جم ایدله ضر هر بیکی نسل روح و طبیعتک نامتناهی کوزلکک منیلردن ، انکشاف ایدن حس و فکرفلری نیستنده بر بدییلک یاراناییلیر . دیکه کیم آنبره سیونیستلرک ره آلتلره نسیله اوزه دکلری طبیعت دهامضادار ، دهامرق ، دهامرنگی ، دهامعترازل و دهاموادار برعالمدر . کوروش و دیوش طرزلری ده کیشینجه بونری افادهده واسطه اولان پایش طرزلری ده الطبع غوله اوغرایه قدر . بونک ایچون آنبره سیونیستلرک پایش طرزلی دیمک اولان تکشیفلرینک تلقی اشدکاری عالمه خلی صتی بر مناسبتی وارددر . بونلر برنکاری آجیق ، سزیت و جیلایق قولالیرلر . ناتورالیستلر کی لوانک شدت وروغنی تحریف ویا ازاله به اوغرائمازلر . فیرجه ضربه لرلی بر برمله قایناشد برمنه لزوم کورمه یوب یازجه بارجه برانیرلر . شیکلرک چورملری قورو و سرت چیرکیلرله حبس و تحید ایتدکن خطایغزلر . اشیایک ذاتی و محلی رنک برینه اهمیت و برمه یوب پوشلر اوزرینه جواردن عکس ایدن ضیالری دوشورورلر و کولیکلری رنک کیدیلرلر . نابولرله بر فکرافاده ایتکی هیچ دوشوغزلر ؛ صنی و جعل قویورسیونلردن فقرت ایدلرلر . اساساً ناتورالیست اولدیلردن بینه طبیعت

عقللرینک ثابت مفهوملرینه کوره هر شیکک معین و ثابت برشکی واردی . حال بونک ضیایک جالوه لرینه توجه ایدن یوقفول بر دقت راسیونالیزمک شکله یوردیکی اهمیتک اساسلی برشی اولادیفنی کوستربوردی . مثلاً صاحبین بایلان برسلاینه نابولسیله آفتام قاراکاشنده ویا آی ایشیفنده ترسیم ایدیلن بر نابولک شکل ، رنک وحتی معنی اعتبارله بر برلردن نه قادر باشقه شیلر اولدینی تظاهرایتدی . ایشته یونجربه قارشیدنده قالان رسام ، شیکلرله رنک وبالخاصه ضیایک فلسفه منته دوشورک سوزله اولاسدهده فیرجه سیله دیدی کی : «اشیا ، ضیا سره لرینک تلاشمقنه تابع نتیجه لردن باشقه برشی دکل . بونلر بر آتده ناسل تلاقی ایدیلورلر سه شیکلرده اوک کوره ده کیشیدور . شوخالده شیکلر فراری ووق برطاق تظاهرا لردن عبارت . اصل اولان یالکز ضیا . بونه قادر فیضله طاشارسه اشیادهده اوقادار کثرت ، مضطبت ، اهتزاز ، فعالیت ، شرق و برکت باش کوستربور . ضیا فیصله منتهده اشیایی باطلت ، خفت و حزن و قسوت قایبور . دیمک که عقل و ذکالک بیلدیکی مناظر ایله ضیایک کوستردیکی طبیعت آراستهده چوق باشقه لاق وار . ضیا آلتنده صاعلام ، معین ، مقاوم کوروش اشیایی قاراکاشدهده خفیف ، متانتسوز و مقاومتسز قایبور . بناء علیه شأنیت ، اشیای دکل آنجق ضیایک اوپونلری در رسام ، عقلک قبول ایتدیکی شیکلر برینه هر آن تیرمیش ، لایقلمع دیکشن ، هیچ بر زمان معین بر قالیه کیرمین بر نوع رنگلی خیالدر قارشیدندهدر . یو خیالدرلر کاه بنده ، کاه فیرمیشی ، کاه ماوی ، کاه ساری ، وکاه بونلرک یوز بیکلرجه آتاشندن عبارت بر طاق معانی ضیا اوپونلردر . اوله اوپونلرکه ساعتدن ساعته هرادن هوا به ، موسمدن موسمه دیکشیدور . بناء علیه رسامک موضوعی اشیایی و طبیعت دکل مختلف ضیایک غیر قابل تحید و تعین امتزاج و ترکیبلردر . کوزلرمن اوکلنده ثابت و معین طن ایتدیکنر شیکلر ضیایک پیک بر جلوه سی ایچنده متاداً تیرمیشن و زمان زمان دمکشن . خیالدرلر . یو سیدین رسم ایدله جک بک بر سلایمیه برینه یا یوزلرجه سلایمیه ویا هیچ بر سلایمیه یوقده . یالکز اصلاً قوددن قمله کتیرله مممش ایدله آل بر شکل اطرافیده رقص ایدن انطباعلر وار . آرتق ضیایکک تأثیرلری بطریقه منافیترک بر نظریه دن کورن و رسامک روحی طبیعت قارشیدنده آلتیان انطباعلرده بولان بر رسامک غایبی ضیایک قانی وقراری جلوه لرلی نابولرلنده تثبیت ایتک اولاجقدر . بونک ایچون ده بر صیر نابولرله یوقشقی نایید ایتک ایجاب ایدر . دیکه کیم فرانز رساملردن (یم . قلودونه) ضیایک بولفقه منی رسامده کوسترمک اوزره اولانجه غیرت و قدرتی صرف ایتش و (آنبره سیونیستلر ، انطباعلیر) دنیان یو مکتب ایشته یو اساسلر دائرهمنده تعکل ایتشدر .

راسیونالیست رساملر کوزلک بر توسی دیمک اولان عقلک برنسیلرینه استناد ایدرکن ناتورالیستلر

موسيقى

سلیمان جواد بلك ملاقلارندن

ريپولونيت نكي بلك

مختلف آبارنامك كنيش و برآزولوش مندلنده
كوزلرم جان آسانسور آرادى ... هنرپوهنلر نه
قادار نياض و بايق اولسه بيله اوزوننى چيقي
خوش اوليور. ناچار توکا قاناتنى لازم كلى ...
استادك وقتك داراولديغى دوشونلر كنجيله چيقيدم
ذاتاً كنديسى ده نكي بلكلورنىش .

هر كوروشوشنده غنى جنى دويارم ... حرمت
ايدان قارشىلنده قله كان او تورقو و هميله
قاربيق حس ... كنيش و عصي آلى ضيفاركن
بياضلاش صاجلك خرجوملدى بوسك آللك
اوكلنده خرميله اكليله . نى ، ايليقتنك بهار
كوشنك ايشيدنى بر اوطيله آلدى واورنده كى
ماسه نك باكنه قارشيشه اوپورتدى . اوقم آزد ...
موده به كچه حكيم . ديوردى . اورتى قووشدروب
سرت نظرلر كوزلره ديكرك سؤالى بلكلرجه
نرهدن ماشلايه جغنى بيله مدم . آراشده بر ديقه
سكوت اولدى . اوطيله بياني بر قيش اوطى قادار
ايلقدى ، نجره نك جاننده سينكار وزيلايوردي .
ذهنده سؤالارنى طوبلام ؛ بوشونون باشقه بر
شكله اولان بو زيارتك سبب و قابىنى آكلتجه
ملاقات طرز جريانى كندى كنديه بولوردي ...
ايلك جوارلندن آكلدم كه استادك ايجى بك
دولو . اوكلده ، طولى ايجين صبرلر بلكلر كاغدلر
باددم قاشى كوشه مئى . حرمت واپورى دوشونلر
ملاقات ساعنى فنا انتخاب ايتديكم . حكيم ايله دم .
ضوكرا هرجه باد آياز بوكون باشلامش . اولق ايجين
سؤالره دوام ايتدم .

نظرلرني هرچ اوزومدن آيرمادن ، االرينك
سرت و عصي حرمتلرني سوزلرته ترديف ابدرك
معدادى وجهه چابوق چابوق قوششوردى . قيصه
و واضح چله لر ، سريغ تلفظيله كيسكيله شن كله لر
قوشوشونه جوق شخصى بر ادا و بريوردى .
سوزلرني قاجيرماق ايجين كله لرني يارم يابلاق
يازاركن نهنه توغرافى بيله ديكه رؤسفلر ايتدم . هر
سؤاله جواپي و بر دكدن ضوكرا : « باشقه ؟ ، باشقه ؟ »
فيور عجمه ايدىوردى . لك مهم سؤالى صوراجيم
آنده قالدق ديشارى به چيقدى . ايجندن ... آه شو
منخوس واپور ! ديدم : « بوزيازله كونه كردوردم .
سوسنلى قشك ايجنده سوسنلى بوزيازله ، يلرني
چينردا بوزيوى . ذك بلك . هر اقسام كائنات اليه
آلجه اوده اوتمك باشلا . ديكينكي خاطر لادم .
بن قناريه باقاركن استادده كوك برينه اوپورمشدى .
فقط آرتيق فضله اشغال ايتك ايتسه مدم . باشقه بر
كون ايجين رجا ايتدم . بك ابى طانيديم بر طورله

الحاصل (نه نو - ا نبره سوينستر) يعنى بكي
انطباعاتيلرك برده تكنيق غايه لرى واردر . بولر
رنكلرله خطلردن بوتون حس و نيجانلرني افاده
ايديله جك بر رسم لسانى وجوده كنيرمك و بونى
تثيت ايتك ايتسه ريك ديورلر كه : « برتابوده سكوتى
باشاغى ايجون افق ، سروي ترن ايجون صاعد ،
حزى افاده ايجون نازل خطلر حاكم اولاسى لازمدر .
ديكر بوتون حيلرى اولانجه آتاييله افاده ايجونده
ديكر متوسط خطلرني مزاج و تركيب ايتلير . »
كورولور كه بومكده ريشاملى متنوع و معني دارالوان
اوپونى خطلر اوپونيله تصريف ايتك ايتيورلر .
بالفرض صاعد چركلر صبحاق رنكلر و ايجوق كولكلرله ،
نازل چركلر صوغوق رنكلر و اوپو كولكلرله
تصريف اولانه جق ؛ افق چركلر سكوتنده صوغوق
و صبحاق رنكلرله صولوق و قووب كولكلر آرزوق
مكل بر موازنه سى انضمام ايدجك . بو صورنله
معنالايش رنكلرله چركلرني ترجان اولق ايتسه .
كارى هيجانه نقاد ايتك سايله شنده شاعرلر كى
ايتسه دكارى هيجانلرني مشخص برحاله كنيرمك بو
رسملر كى تكنيق غايه لرني تشكيل ايديور .
شيدبك بو سميتكارلر اترلنده دونقاندن
زياده شفافيت ، ماده دن زياده ضيا ، لوشادن زياده
آيدىلق ، دورغونلقدن زياده اهتراز ، خريبتدن
زياده شعله حاكدر .

بكا قايئسه هر صنعت كى رسمده باشلى باشه
مستقل برحانه صاحبد . حياتك ايجين طيشه دوغرو
ناصيل مبادى برحاله و تكامل وارسه رسمده كندى
حمله سى اولان هيجان بديعيسى نلندن نسله نمادى
ايتدبره رك سبر و تكاملنده دوام ايتكده در . هنوز
نه شعر ، نه موسيقى ، نه ممدارى ، نه هيكاتراني تكاملنى
يتميرمديكى رسمده يتيرمش دكلدر . بونك ايجون
هيج برصنعتك نه الهاملر ، نه شكلى ، نه فكرلر
نده تكنيق يتيمه مشدر . وراثى نه اعظام ، نه ده
اعمال ايتك . دوغرو اولادىنى كى يكي مكشيلرده ده
هر شئي كورمك و يا هيج بر شى كورمه مك باكايشدر .
چونكه بولر حيات صنعتك طبيعى استحاللرندن باشقه
بر شى دكلدر . وراشده اولدينى كى هر يكي مكشيله
نه مطلق بر نحو له كنيش بوشون يكي نده اسكي
مكشيكده عبنى واردر . يالكن بولر آراشنده دسچ
وتوانا دوغانلر اولدينى كى صريض و معلول و لارق
كاندرده واردر . فقط فقط جداولسون كه بولكيشلر عمومى
صنعت حياتك صحت و مغلفرني ايجون لازمدر . يتيمك
صناعات نيسه سنك خايلر لاشقه باشلايدى كورن جميتلر
دو حال : اكر و يتك صنايله چيغناشيكه بوشورتله مى
دهاى صنعتلرنيك صحتي قورتارمقه چاليشان صنعتكارلر
يتيشد بريورد .

دارالفنون روحيات معلمى

مصطفى شليك

بولر . ممكن اولان رونق و شفافيتي بومك « اوليور .
بو غايه به ايريشك ايجونده واسطه ، شأيتلر كى
رنكلر كى غايه لرى يعنى بولايىق و كيرى رنكلرني
قوللايوب كونك حقيق و نيز رنكلرني اولان طباف
شمسى رنكلرني بايق اولان صرغى كولكلر كى توزيله
قوللايىق يعنى رنكلر كى تركيب ماديسى يرشه تركيب
بصرينى افاده ايتك اوليور . برده رسمك تكنيق
آرتق شخصيلكدن چيقوب اصولى و عمومى يعنى علمى
اولسون ديور . تا كه بو ضيا عابدرى آيتلرته معين
وقانونى بر شكل و بره بيشيلر .

الحاصل بو مكشيله ضيا به عبادت ايديور
و كوزك شهوتندن قورتولايور . يالكن كنديلرندن
اول كان مكشيدن ده ايلرني كيدرك ضيايى
ماده دن آيروب بوشون بيردومنا كورمك ايتيور .
اجسامك حريمته جوكن ثقل و دونوق رنكلر
يرشه رقيق و شفاف رنكلر ترخيج اوليورلر . سز
ايتسه كز بو بايقلر كز رسم دكل سوس ويا
فائزى اوليور ديكير . اوت بلكده ايله . فقط
علامه سمانك انكاسلر آيتنده قالمش بر منظره به
شاهد اولدىق ديا بوله كورونه به جگه ؟ مهمده
بورسمارك تصور و تنق ايتدكارى عالمده نه مكانسزاق ،
نده اجناسزاق وار . ممكن اولان بوعالى بزه بر
هيجان بدى و بره بيله جك صورتده افاده ايتكده . و ف
اولورارسه آرتق نده بيلار ؛ بو عالى بكنيورسوق
باشمى . چوروب اولوا اولوكده بيلر يار نياش
بر شئي انكار ايتك ايجون بيروده بره چيرينه حمزه
او عالمده باشقه بر ذوق و رؤيت اهته برافه رق
كندى بديعيسى تطمين ايدجك رساملره قوش بيلر .
تقدبرمده آلد . بورسم عوفى ايفر بلك « نقي
دورندن بر صحيفه » سى بكي ا نبره نيسرم مسلكنده
ياپيشمش . شئنا برأورد . فى الواقع بعض تقدله كوره
بومكشيك رساملرني نابولرته ده افله شعر و برمك
ايتمه مئنه رغما ده جوق فائزى و ده سربست
بر خيال علاوه ايتكندن فضله بر شى بايورلر . برده
قوبوزيونه و تابولنك و بره جى عمومى فكره بالخاصه
جوق اعتنا ايديورلر . بو مكشيك ضيا شفافيتدن
ماعداد رسى معني دار قيلمك و لك سربست بر خيله ايله
قوبوزيولر بايق باشلايه مذكوره سى اولديغه
نظراً رسده فضله ره جانه مخلوب دكلدر . بونده
بلكده مزاج رنك بوبوك بر حصه تاثيرى واردر .
بوتون صنعتكارلر به حال جوق ايجل اولاجق دكلدر .
اولر ك آراشنده معتدال ، موازنه لير و حق و وردم
دويمازلر بولنه بيلر . صنعتده بو تنوع اولماسه
ايدى اونك دوايى بر سورنده باشامه سى ممكن اولورنى
ايدى ؟ هرأرده هيجان بديعينيك به حال شدت
و حرارتى شرط دكل صدق و اخلاص لازمدر . مثلاً
سلیمان چليينك « مولوده سى فضولينك بايق و آتقين
هيجان بديعينندن غروم اولدينى خالده صدق و اخلاصك
سرين بديعيليكه شاه اترلر آره سنده مؤمنى شافله
ايتكده در .